aitas sünnitada, ja Wioli Tõnul oli joobnud pea ja hirm niisamoti tagakihutajad. Tema jooksis, et rutumast metsast wälja peaseks, aga mida enam ta rutas, seda enam kohisesid tema kõrwad, sest et weri jookstes enam pähä walgus ja kõrwa kohinad sigitas. Wuh, wuh! ei tulnud tema selja tagant, waid elas tema kõrwas. Wõera isanda öösene lugu, mis wähil ütles juhtund olewad, wõis selge wale olla. Tema oli kawalam kui teised, muido ei oleks ta neid wõinud peta, ja niipea kui tema joowastanud meeste jutust nägi, kuida nemad rahakandjaid ja waimusi töeks pidasid, wõtis isand kohe nõuuks neile ühe tüki luisata. Jah, meie tahaksime ka Wioli Tõno lugu isanda loomiseks arwata, kui mite meie maal rahwa keskel praego inimesi ei peaks leitama, kes iseennast ja teisi sedawiisi petawad.

Kui meie sedawiisi wana Hiio Käspäri jutu tiibadest köik imelikud iloſuled wälja kisume ja lugejale näitama, et midagi loodud kombe wasto ei wõi sündida: siis loodame meie sellega niihästi ebausku kui kergemeelikut usaldust tundmata wõeraste wasto rahwa sees kahandada; sest Kalender juhtub niitme käte ja wõib omalt kohalt õpetust anda.

Mõistatused*).

Kui tõe jälgilt ekside sa,
Siis armastad sa mind;
Ja pead sa söbrust minoga:
Ei usu üksi sind.
Saad sabast sa mind lugema,
Siis kõnnin ühes sinoga
Ma kätkist kunni hauani,
Sull' tugiks wiimse tunnini.
Ja kui sul keha põrmuks lääb;
Waim ika mino kütke jääb;
Nüüd mõista, armas lugeja!
Kaks asja ühe sõnaga!

2.

Kui lähäd heina riisuma
Siis tulen ma sind aitama.
Nüüd loe mind tagant edasi,
Siis tunnistan mis lehma süü:
Kui piim ei löpe udarast
Ja ilma jääd sa wasikast.

3.

Weel mitmes suurtes külades
Ei peeta minust lugu;
Kus mina õitsen rahwa sees,
Seal kaswab targem sugu.
Kes noorelt ial minus käind,
On targemaks kui teised läind.
Loe tagant mind: üks sõna uus
Siis elan igas rooma suus;
Ja kui mul küüned tugewad:
Siis sind ja koormad wedawad

4.

Sa sõimad põldu kergeks maaks,
Kus mind on rohkest mulla seest
Ja arwad koorma raskemaks
Kui mina wankri rata ees.
Loe tagant: siis mind ammetmees
Saab tarwitama mitmes töös.

5.

Kes wara hoiab warga eest
Mind paneb warjuks ette,
Et tema oma kasti seest
Ei lähä wõera kätte.
Kes tagant loeb: se wihkab mind
Pean olema üks kuri lind.

6.

Mind leiab linnu sugudes
Sa iga looma otsa ees,
Kord olen pik, kord lühike
Kord kõwer, paks kord õhuke.
Kui tagant loed: siis kewadel
Sul loigust kostab mino heäl.

7.

Kui waenlast lapab söameest:
Siis olen tema püsti seest.
Loe tagant: sead sa warjuks mind,
Et tuul ei aknast puhu sind.

8.

Eest olen ilus heinamaa
Ja tagant tuli-torkaja.

*) Ülespandud mõistatuse sõnad tuleb esiteks omal wiisil lugeda, teises tähendus tagant edespidi. Mõnda annab loos tagurpidi lugeda sool.

Maa-rahwa Kasuline Kalender 1854